

MEMORANDUM

No. 65

Van: Mr. J. Rookmaaker

Aan: 1. DBI/PL

2. DOA/OP

Onderwerp:

Activiteit Professor Duynstee.→ 912.13 RNS 60/12
(part)Bewijs in 912.13 RNS
28 juni 1961
ant Pap- Onder
geenke conice

geheim

Nu wij kunnen aannemen, dat de bemoeienis van de groep Rijkens c.s. na de beantwoording van de vragen van de Kamerleden de Graaf en Burger voorlopig tot een eind is gekomen, blijft nog over de actie van Professor Duynstee, die ongetwijfeld het hoofd niet in de schoot zal leggen, gezien zijn onverminderde publiciteits actie, ondanks de van verschillende zijde op hem geuite kritiek. De Hoogleraar legt thans vooral de nadruk op het door hem met Generaal Nasution besproken plan Indonesiërs en Papoea's met elkaar in contact te brengen en er zijn reeds verschillende persstemmen, die wijzen op het belang van het tot stand komen van dergelijke contacten voor een oplossing van de Nieuw-Guinea kwestie.

Onder deze omstandigheden is het nodig, dat wij ons bezinnen over de verschillende aspecten van een dergelijk contact en hierover een stuk opstellen, zodat wij de consequenties van het toelaten van contacten tussen Papoea's en Indonesiërs, hetzij van individuen hetzij - wat de Papoea's betreft - van vertegenwoordigers van de Nieuw-Guinea Raad, duidelijk in het licht stellen, zodat wij op korte termijn hierover advies kunnen uitbrengen aan de betrokken ministers c.q. de Ministerraad.

Dat dit nodig is blijkt wel uit het feit, dat Staatssecretaris Bot blijkbaar reeds heeft goedgevonden dat Womsiwor, die zoals bekend door Papare benaderd is, laatstgenoemde laat weten dat hij in Nederlands Nieuw-Guinea mag komen kijken en zelfs een volksgenoot mee mag nemen.

DBI/PL wordt verzocht in overleg met DOA/OP een concept op te stellen voor een beschouwing, als bovenbedoeld, waarbij o.m. aandacht ware te besteden aan de volgende punten:

Op zichzelf lijkt het tot stand brengen van contact tussen Papoea's en Indonesiërs een aantrekkelijke gedachte, aangezien de keuze-mogelijkheden bij de uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht beperkt worden door de (overigens door de schuld van Indonesië) gegroeide situatie, waarin elk contact met dit belangrijke buurvolk, waarmee in het verleden door het gemeenschappelijk bestuur banden hebben bestaan, is afgesloten. Door een dergelijk contact zou de spanning kunnen worden weggenomen, die thans bestaat en in de toekomst zou toenemen met alle bezwaren van dien, indien N.N.G. straks door zelfbeschikking van de bevolking definitief van Indonesië gescheiden zou worden.

Mr. Bot heeft zich
vandaag op dit
aankomende
vrijdag
14/6

MEMORANDUM

- 2 -

Van:

Aan:

Onderwerp:

Ondanks de voordelen, die men in theorie aldus zou kunnen verwachten van het tot stand brengen van het beoogde contact is dit in feite m.i. zeer gevaarlijk, omdat de Indonesiërs dit contact uiteraard slechts zullen gebruiken om te trachten de Papoea's te overtuigen, dat zij zich bij Indonesië moeten aansluiten, hetgeen op zichzelf niet bezwaarlijk zou zijn wanneer het geheel uit vrije wil gebeurde maar in de praktijk zal neerkomen op het uitoefenen van druk, zo nodig door dreigementen en chantage, zoals wij deze kennen uit de periode voorafgaand aan beide politieke acties op Java toen gebleken is, dat de bevolking altijd onder de invloed komt van de Indonesische nationalistten, wanneer deze hun gang kunnen gaan om de mensen waarop zij het gemunt hebben te bewegen zich bij hun aan te sluiten. Een nog sprekender voorbeeld is de wijze waarop de republiek Indonesia er in slaagde de volksvertegenwoordigingen in successievelijk alle andere deelstaten van de Indonesische federatie te bewegen het federale stelsel op te geven.

Indien besloten zou worden tot een min of meer geregeld contact van (vertegenwoordigers van) de Nieuw-Guinea Raad met vertegenwoordigers van Djakarta, of met een bezoek van de Papoealeiders aan Indonesië zou men alleen hierdoor reeds het gevaar ~~proeven~~, dat de papoea's het gevoel hebben dat Nederland het aanstuurt op aansluiting bij Indonesië, althans op een tegemoetkoming aan Indonesische wensen en zou dit het vertrouwen van de Papoea's zodanig kunnen ondermijnen dat zij met het oog op eigen veiligheid wellicht geneigd zullen zijn maar liever goede vrienden met de Indonesiërs te worden dan op eigen verantwoordelijkheid hun toenaderingspogingen af te wijzen, zelfs zonder dat er van Indonesische zijde nog van enige terreur sprake is.

Mijn voorlopige mening is dan ook, dat het niet verantwoord is mede te werken aan het tot stand komen van geregelde contacten tussen Papoea's en Indonesiërs, zolang een situatie bestaat waarin een gesprek tussen de Nederlandse regering en Djakarta over N.N.G. niet mogelijk is. Hierin kan slechts verandering worden gebracht door een wijziging in de Indonesische houding, die met negatie van het zelfbeschikkingsrecht van de bevolking bepaald wordt door de eis van inlijving van "West Irian".

